

ASIAE SECUNDA PARS.

natu, is in totam gentem regnum obtinet: mortuo siquidem rege omnes omnium nobilium vxores, quæ quidem prægnantes sunt, conscribuntur, admotisque custodibus obseruantur, quæque primò enixa fuerit, eius filius regni habenas moderatur. Aurum, argentum & plura aromatum genera terræ peculiaria. Defunctorum corpora stercore abieciora. Nomades Arabiæ qui habitant iuxta fluuium, colligunt auri ramenta, quod tamen non conflant, artium inficitia. Debae & ipsi pastores colunt ijdem agros aliqua ex parte. Gens auri abundans, inter glebas temere iacentes aureas pilas glandium magnitudine repriunt, quibus lapillis affabre interiectis, monilia conficiunt, haud iniucunda aspectui, & collo & manibus inducunt. Vendunt aurum finitimiis triplo æris precio, argenti duplo, tum auri contentu, tum desiderio earum, quæ commercio parantur. Proximi his Sabæi, thure, myrrha & cinnamomo diuites: & in ora huius terræ balsamū nasci quidā prodiuerunt. Habent & palmas odoriferas & calamum. Serpens ibi palmari lōgitudine, letalis ferè eius morsus, in arborum radicibus cubat. Odor nimis rerum quæ fragrantia stuporem sensibus inducit, quem bituminis suffitu & hirci barba leuant. Penes regem omnis iudicandi ratio. Sabæorum plerique sunt agricultoræ: aromata alij legunt. In AEthiopiam ob negotia nauigant, nauigijs corio coniectis. Cinnamomum & Casiam loco ligneæ materiae igni adhibent. Huius gentis Metropolis est Saba, supra montem sita, vbi alia auro, alia argento, quædam lapidibus splendent. Nonnulla tum elephantorum dentibus sunt exculta, tum multis præterea rebus alijs. Nec Gerræi his minus opulent, quorum ferè suppellex omnis ex auro est & argento. Ex his enim & ebore domorum limina, testa, parietes construunt. Nabathæi omnium continentissimi, in quærendis opibus mira gentis industria, sed in tuendis maior. Qui rem domesticam minuit, publicè mulctatur: cōtrà honore afficitur qui matrimonium auxit. Item Panchaia Arabiæ regio tota fructifera est: nisi vbi arenosa est. Vini maximè abundas & thuris, quod in ea adeò excrescit, vt per vniuersum orbem satisfaciat Deorum sacris. Fert etiam myrrham, & alia varij generis aromata, odorem præbentia, quæ Panchaie legunt, & Arabibus mercatoribus vendunt, illi verò eadem in Phœniciam, Syriam, & AEgyptum transuehunt. Plurimas Arabia nutrit plantas, suauem odorem transeuntibus inspirat. Natura id soli accedit, vt dulces in ea odores ortum habeant. Nam quibusdam in locis effossa terra, aliquæ reperiuntur suaves olentes glebae, quæ veluti metalla fusæ lapides ingentes sunt, ædificandis domibus apti. Myrrhae sarmenitum ignes fouent, quorum fumo satis noxio, nisi odore cremati styracis occurant, plerunque incurabiles morbos contrahunt. Cinnamomum per sacerdotes legitur, hostijs prius cæsis, quas cum litauerint, obseruantur, vt nescis nec ortum Solis anticipet, nec egrediatur Occasum. Myrrham ijsdem syluis quibus Thus permixta arbore nasci tradiderunt aliqui, gigniturque multis in locis Arabiæ. Satiuia quoque prouenit multum sylvestri prælata. Arbori altitudo ad quinque cubitos, nec sine spina, caudice duro & intorto, folium oliuæ, verum crisspius & aculeatum. Inciditur bis in anno, sed à radice usque ad ramos qui valent. Sudant autem sponte priusquam incidentur, statim dictam, cui nulla præfertur. Est itaque myrrha lachryma AEgyptiacæ spinæ, qua incisa effluit lachryma, coagulatur, deinde legitur. Excedit Troglodytica, quæ lucida est, subuiridis est & mordax. Reperiuntur & Bæotica, adulteratur gummi, idemque Cinnamomum nascitur apud Troglodytas. Ipse frutex duorum cubitorum altitudine amplissimus, palmique minimus, 4. digitorum crassitudinis, statim à terra sex digitis surculosus, arido similis. Cum viret non odoratur, folio origani, siccitate gaudens, sterilius imbre fit. Radix eius inutilis est. Gignitur in planis, sed in vepribus, rubisque, difficilis collectu, præcipua bonitas virgulorum tenuissimis partibus, ad longitudinem palmi. Vilissimum quod radicibus proximum, quoniam ibi minimum corticis, in quo summa

gratia. Lignum quod Xilocinatum vocatur, in fastidio est, propter origani acrimoniam. Est & Casia frutex, nascitur iuxta Cinnami campis, sed in montibus crassiore sarmento, tenui cute, veritus quam cortice, amplitudo fruticis 3. cubitorum. Theophrastus dicit, Casiam sarmento crassiore constare ac neruis, idcirco non posse decorticari. Dioscorides verò de ea sic tradit: Casia in Felici Arabia nascitur, baculum habet crasso cortice sicut piper. Thus præter Arabiam nullis est terris, ac ne Arabiæ quidem vniuersæ. Regio thurifera spectat ortum Solis æstiuui, vndiq; rupibus inuia, & à dextris maris scopulis inaccessa. Syluarum lōgitudo est schœnorum 20. hoc est 30. milliariorum Germanicorum, latitudo dimidiū eius. Attolluntur colles alti, decurruntq; in plana, & nascuntur arbores sponte. Terram argillosam esse conuenit, raris fontibus ac nitrosis. Minæi per quos tramite angusto thus eue hitur, primi commercium thuris fecerunt, maximeque exercent. Nec præterea Arabum alij præter dictos thuris arborem vident, ac ne horū quidem omnes. Feruntque 300. esse familias non amplius, quæ ius per successiones id sibi vendicat. Sacros vocari ob id, nec vlo cōgressu fœminarum, funerumque, cùm incidit eas arbores aut metunt, pollui, atque ita religione merces augeri. Nec arboris ipsius quæ sit facies cōstat: quidam terebynthum esse putant, alij lentisco similem subrutilo folio. Meti semel anno solebat, iam questus etiam vindemiam affert. Inciditur ea parte cortex, qua maxime videtur esse prægnans, tenuissimusque tendi cortex. Laxatur autem cortex, vulnere non adimitur: inde profilit spuma pinguis, hæc concreta densatur, quod verò in arbores hæsit ferro depeçtitur, ideo corticosum. Quod secunda vindemia colligitur, in eodem anno rufum exit, nec comparandum priori. Creditur & nouellæ arboris candidius, sed veteris odoratius. Hæc pleraque ex Sebastiano Munstero, qui eadē tum ex Strabone, Plinio, tum alijs collegit, huc transtulimus. Et fortasse eorum authorum temporibus ea fuit facies huius prouincia. Qui verò hac nostra ætate eam vidisse profitentur, multa ex his aliter sese habere afferunt, quam ab illis tradita sint. Duces nimirum itinerum per deserta locorum notitia & vsu Carouanas ducere, nec vti alema. Ventorum sauitiam in arenis congregendas nullam esse. Neque binas messes esse, neque equoruim penuria laborare. Anseres quoque & gallinas frequētes. Cinnamomi nihil haberi, quod non aliundē importetur. Eboris insuper & Elephantorum nisi aduentiorum nihil, quorum author est Andreas Theuetus. Fluuij Arabia nobiliores habentur Prion nunc Prim, Ormanus, Laris qui modò Om vocatur. Zibith, & Stygis fons post Climacon montem. Montes verò Arabici hi notiores sunt, in Petrae quidem Synai euulgate decalogi clarus, qui & Oreb, & S. Catharinæ mons. Casius, Har, Seir & Melanes, qui hodie Phasga dicitur. Deserto autem sunt, Dut, Lyon, & Anna modò vocati. Fœlicis verò Calubatra, Prionothus, Dindymi, Zames nūc Zimas, Marithra nūc Marthimos & Castermuth vocatus. Climax & qui Cinedocolpitorum mons vocatur, nunc Gabel & Sabel, Hippo & Cinoc. Terminatur autē vniuersa quidem Arabia ab Occasu sinu proprio & AEgypto, à Septentrione Syria & Chaldæa, ab Ortu Persico sinu, à Meridie mari Oceano, quod quidā ibidem Rubrum appellant. Meridianus eius Occidentalior gradus habet longit. 68. vbi desertum de Sues: Orientalior verò longit. habet 100. graduum, vbi Corodatum promontorium, nunc Capa Razsal-gale dictum, iuxta angustias sinus Persici. Parallelus autem eiusdem Australior latitudinis gradus continet 12. vbi Babelmandes seu Arabici sinu fretum, is quartus est Amphisciorum, diemque æstiuam prolixiorum experitur horarum non amplius 12. Borealior verò parall. gradus latit. habet 31. vbi Carmelus & Seir montes, is est numero nonus, Heterosciorum autem tertius, diem artificalem æstiuam habens horarum 14.

ASIAE TERTIA PARS, VEL INDIA.

Presentem tabulam (quoniam Scythia & Tartariaeque; magnam partem visendam exhibeat, dum modo integras non complectatur) Indiae titulo insigniuimus, quam tota cum suis confinijs repræsentat: cuius qualem cuncte hinc descriptionem adiungere conabimur. At quoniam eius quantitate amplitudineque dignam historiam tenui loci vetat angustia: visum est in hac, perinde ut in superiori à nobis factum est (post enumeratos nominet enus populos, à veteribus hoc tractu locatos, nec non & regiones in hac sitas, cum earundem recentioribus nominibus, fluuiorum insuper & montium insigniorum nomenclaturas) sequi quempiam huius ætatis Geographum: qui non tam veteris quam recentis Indiæ, Indicarumque rerum faciem succinctius, & breuissimo quasi compendio cōplexus sit. Id quod Munsterus præstisile videtur. Sunt alij recentiores qui idem fortasse melius, prolixius tamen tradidere, quorum scripta, si quis tabulae huic conferat, non vulgarem eius prouinciae notitiam assequetur. India itaque ab Indo flu. Occidentali eiusdem termino, nomen haud dubie sortita, duplex à Ptolemæo cæterisque veteribus Geographis describitur: quæ enim Indo flu. proxima est & Occidentalior Intra Gangem India dicitur, altera vero hunc in Ortum sequens Extra Gangem India appellatur. Quæ Intra Gangem est India, terminatur ab Occasu regione Paropamitadum & Arachosia & Gedrosia, iuxta ipsorum latera Orientalia, à Septentrione Imao monte, iuxta superiacentes Sogdianos & Sacas, ab Oriente Gange flu. à Meridie ac etiam Occasu parte Indici pelagi. Populi gentesque à Ptolemæo in hac locatur: Lambatae, Daradæ, Gandatae, Pādaui, Gymnosophistæ, Detipiæ, Nanichæ, Putindæ, Cathriæ, Tabasi, Magorum gens, Parapiotæ, Rhamnæ, Phyllitæ & Bettigi, Condali, Sorænomades, Biolingæ, Pornari, Adisathri, Mandathæ, Brachmanæ, Magi, Aruræ, Badiamæ, Dryllophilæ, Cocconagæ, Salaceni, Sabaræ, apud quos adamas abundat, Gangaridæ, Aij, Pandiones & Batæ, & multi præter hos alij, quorum nomina vel ipsa lectio fastidium parere possint lectori. Regiones autem has præcipue recenset: Suastenam, Caspiriam, Cylindriam, Goryeam, Varsam, Praziacam, Saudrabitim, Indo-Scythiam, Patalenam, Abiriam, Laricam regionem, Betanam, Hippocuram, Lymircam, Mosoliam, Pumatam, Caruram, Moduram, Orturam & Malangam. Qui vero nostris temporibus Indiæ historiæ conscripsere, in hac regna complura numerat, eademque per ampla: à sinu siquidem Canticolpo, qui nunc Cambaiæ vocatur, ad Gangeticum usque sinum seu Colchicum, quem modò Golfo de Bengala nominant. Regna haec ab illis locantur: Iogha, Delij, Manduo, Oriza, Pale, quæ in terra firma Mediterraneisque intra prædictos sinus sita sunt. Decan vero, & quæ hoc sequuntur regna Goa, Mangalora, Boicala, Canonor, Calicuth, Tanor, Narlinga seu Malabar, Cochui, quod fortasse Colchis est Veterum, iuxta eum sinum enim situm est Coulan, Cholmandel, Bisinagar, Tarnassei, Bengala, Canarin & Craganor, litus sequuntur. Ex quibus huius prouinciae vastitas & amplitudo liquet ingens: mihi vero vel singulorum saltem situm & limites obiter annotare volenti charta impleretur, cum eadem ipsa pictura assequi liceat, quam si quis Ptolemaiæ decimæ & vndecimæ tabulis cōferat, quæ regna quarum gentium nunc sedes occupant, haud difficulter assequetur. Fluuij hanc Indiae partem rigantes, fœcundantesque, innumeri penè sunt, omnium vero primus maximeque insignis est Indus, ab accolis aliquando Sandus dictus teste Plinio, hic ex Paropaniso monte seu Caucaso versus Solis ortum scaturiens, octodecim receptis nobilibus amnibus, quorū primi sunt Coa, Suastus, Bidaspus, Vadris, Bibasis, Zaradrus, reliqui paulò minoris notæ sunt: inter Meridiem Ortumque æquinoctiale lapsus, septem olim ostijs in Indicum pelagus fundebatur, è quibus sex limo vadofa haud nauigabilia extabant, horum primo, quod & Occidentalius est, nomine Sagapa, secundo Sinthium, tertium Aureum appellatur, quartum Cariphi, quintum Spara, sextum Sabalessa, septimum autem Lonibare vocatur. Hodie mutato nomine quod à Plinio traditum est, ab accolis Indu dicitur, duobusque solummodo ostijs ab huius seculi nautis, in mare sese exonerare compertus est. Reliqui ab authoribus nominati amnes sunt Mophis, Namadus, Gaorus, Rhenda, Nanaguma, Pseudostomus, Barus, Solenis, Chaberis, Tyna, Mesolus, Manada, Tyndus, Dosaronas & Adamas. Montes vero tum hos, tū multos alios emittentes sunt Apocopi, qui & Deorum pœnae dicti sunt, Sardonix, Vindius, Bettigo nunc Gatus, Adisathrus, Vxentus, nunc Vſsuntus, Orudijque montes, Binarus insuper & Bipirrus. Altera vero India quæ respectu nostri India Extra Gangem vocatur, vti iam dicta Indo flu. sic

ipsa Gange ab Occasu limitatur, à Septentrione iam dictis partibus Scythia & Serum, ab Oriente Sinis, à Meridie Indico pelago, & parte Prassodis maris. Sinarum vero regio itidem sub India nomine hodie intelligitur. Ganges hisce limitibus circumscripsum terram habitauere olim, Ganganæ, Marundæ, Tacorei, Corancali, Passatae, Tiledæ, Besadae, Tamena Antropophagi, Aminachæ, Inda-prathæ, Iberingæ, Dabasæ, Nangalotæ, Cacobæ, Basanaræ, Cudupæ, Barræ & Sindæ. Sinarum autem regionem habuere Semanthini, Acadetæ, Spiotæ, Ambastæ & Ichiophagi Sinæ dicti populi. Quæ prouinciae in Regiunculas minores sectæ Cirradiæ, Regionæ Argenteæ, Lastorumque, & quæ Aurea dicta est, complectebantur. Insuper & Chersonesum Auream vocata, Calcidem item & Cattigaram. Regna hodie quemadmodum & præcedens India continet permulta & vasta. In Aurea quidem Chersoneso Pegusiam, & Malacca regna nominantur, in reliquo tractu sunt Cimotai, Aua, Brema, Arcar, Langoma, Campoa, Campaa, Cacuchina, Tipura & Moin. Ulteriusque in Orientem & in Sinarum regione ponuntur Cathaia, Cambalu, Chequan, China fortassis Sina dicenda, Mangi, Xanthon & Quynsaij, ac nonnulla alia Tartarorum Imperatori parentia regna. Hanc Orientalem Indianam, quam à nonnullis affirmat esse Tharsim Auriferam regionem, ex quantum aurum, tum gemmas, cæterasque diuitias ac ornamenta sua Rex Salomon petierit. Cōplures insignes fœcundant fluuij, quorū princeps est Ganges Emodijs montibus seu Imao, qui nunc Dalanguer vocatur & Naugracot, ortus omnium totius penè Asiae fluuiorū maximus, vtpote cuius latitudo 8000. passuum existat, qui milliaria efficiunt Germanica duo, altitudo vero vel minimum passuum viginti: circiter triginta, ijsdemque, vt plurimū nauigabilibus amnibus auctus diu nauigationi ob impetum vehementiorem inutilis, donec lacum Chyamaum dictum transfluis superans in Austrum flexus per Palimbrotum regionem placidius delapsus, in sinum à se Gangeticum dictum, quinque ostijs euomatur, horum Occidentalius Cambysum, alterum Magnum, proximū Camberychum, sequens autem Pseudostomum, at ultimum Antiboli vocantur. Ex his duo præcipue nauigantibus commodiora sunt. Magnum scilicet quod hodie Satigā appellatur, & id quod Antiboli olim, nūc autē Chatigam nuncupatur, portus scilicet huius Indiæ celeberrimus. Creditur hic fluuius is esse qui in sacris literis Phison dicitur. Gangis vero nomen vnde ortum sit ex Berosi lib. 4. facile coniçere licet. Vbi inquit: Ianus pater misit in Aegyptum Chamefanuū: in Libyam vero & Cyrenem Tritonem, & in totam reliquam Africam Iapetum priscum Atala. In Asiam Orientalem misit Gangem cū aliquot ex filiis Comeri Galli. A Gange itaque eorum rege procul dubio Ganges flu. dictus: erat is filius Gogi. Post hunc insignioris notæ fluuij sunt Catabeda, Tocosanna, Sada, Tomata, Besinga, Chrysoana, Palandra, Attaba, Sobanus, Doana, Dorius & Serus, is ē Semanthinis montibus fonte dupli ortus, in Meridiem rectâ fertur, donec sinui se magno cōdat. In Sinarum deinceps regione sunt Aspithara, Ambastus, Soenus & Cottiarus. Proutiæ vero huius montes nobilioris famæ sunt: Emodij & Imaus, Bepyrus, Sericique montes, & præter hos Meandrus, Damasus & Senanthini dicti. Atque ha sunt duæ istæ huius tam vastæ prouinciae partes, quarum haec quæ Orientalior est sacræ literæ terram Euilat appellare videntur, ab incolis vero suis Macin seu Magin dicitur, alteram autem Seriam in sacris dictam ipsi Hynd vocant. Qui nostris temporibus Indianam frequentant, eam tripartitam faciunt. Inferiorem scilicet, quæ Guzeratam regnum seu Gedrosiam habet. Mediam quæ Narzingæ regnum comprehendit, & id omne quicquid est terræ Indo & Gangi fluminibus interiectum. Superiorem & Orientalem quæ & Cancæ Gange flu. dicitur, ea quicquid deinceps ad Orientalem usque Oceum, qui nunc Mare de China & Mangi dicitur, terræ porrigitur, sibi vendicat. De his ha sequentia summatim scribit Munsterus. Prior (inquit) India & quæ nobis vicinior est, includitur duobus magnis fluuijs, Indo, à quo Indiæ nomen, & Gange, à Septentrione vero separatur à Scythia, & alijs Septentrionalibus regionibus, per insignē montem Taurum, qui in Pamphilia exurgens, extendit in Orientem, quoque tandem pertingat ad Indianam. Resilit tamen ad Septentriones, flexu immensum querit iter, veluti de industria, rerum natura subinde æquora opponete, hinc Phoenicum, hinc Pontinium, illinc Caspium, contraq; Mæotidem lacum. Torquetur itaque collisus inter haec claustra, & tamen viator flexuosus euadit, usque ad cognata Riphæorum montium iuga, numerosis nominibus & nouis quacunque incidit insignis: dictus Imaus, Emodus, Paropamisus, atque alijs & alijs nominibus, pro

